

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΚΟΥΡΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131513518

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΕΗ, ΙΔΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΑΠΕ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Θέματα Οργάνωσης και Εποπτείας των Αγορών Ενέργειας» υλοποιείται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δεσμευτικού χάρτη ενεργειών και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης αυτών για την ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης της ελληνικής αγοράς ενέργειας σε εφαρμογή του υποδείγματος - στόχου (Target Model) της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' «Θέματα Οργάνωσης και Λειτουργίας της ΔΕΗ ΑΕ» περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της ΔΕΗ, με δύο πυλώνες: πρώτον, την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης και, δεύτερον, την απελευθέρωση από εμπόδια στην αποτελεσματική της λειτουργία.

Περιλαμβάνονται επίσης Θέματα Βελτίωσης Εισπραξιμότητας Οφειλών, Ρυθμίσεις για την Ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ ΑΕ και λοιπές διατάξεις αγοράς Φυσικού Αερίου και ρυθμίσεις για τη στήριξη της Παραγωγής Ενέργειας από ΑΠΕ και την Εξοικονόμηση Ενέργειας

ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' κρίνονται αναγκαίες για την επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των διαδικασιών εκ μέρους των ανωτέρω φορέων, με σκοπό την έναρξη της λειτουργίας των ως άνω Αγορών και ιδίως την επίτευξη της σύζευξης με τις

γειτονικές αγορές στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Στόχου (TargetModel), ενόψει της αναδιάρθρωσης της Ελληνικής αγοράς ενέργειας.

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β' αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό της ΔΕΗ, σε δύο κατευθύνσεις: πρώτον, την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης και, δεύτερον, την απελευθέρωση από εμπόδια στην αποτελεσματική της λειτουργία. Τελικός στόχος είναι η μείωση του κόστους και η διασφάλιση της βιωσιμότητάς της, ενόψει του συστημικού κινδύνου που συνιστά η διακινδύνευσή της για την ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και συνακόλουθα για την εθνική οικονομία και κοινωνία.

Ήδη, από το 2000, η οργάνωση και λειτουργία της ΔΕΗ ΑΕ διέπεται, από της μετατροπής της δυνάμει του πδ 333/2000 (Α' 278) σε ανώνυμη εταιρεία και την μετέπειτα εισαγωγή μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αθηνών, κατά βάση από τη νομοθεσία των ανωνύμων εταιρειών που είναι συγχρόνως δημόσιες επιχειρήσεις, υπαγόμενη στις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του Ν. 3429/2005 (Α' 314), ως ισχύει. Σε συνέχεια της απόσχισης, δυνάμει του Ν. 4001/2011 (Α'179) των Κλάδων Δικτύου Μεταφοράς (νυν ΑΔΜΗΕ) και Διανομής (νυν ΔΕΔΔΗΕ) της, οι δραστηριότητές της πλέον στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας διακρίνονται αποκλειστικώς και μόνον σε δύο επί μέρους σχετικές αγορές, πλήρως εκτεθειμένες στον ελεύθερο ανταγωνισμό, ήτοι στην (ανάντη) αγορά Παραγωγής και στην (κατάντη) αγορά Προμήθειας.

Παράλληλα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' επισπεύδονται μια δέσμη μέτρων, νομοθετικών και άλλων, που σκοπό έχουν τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της εταιρείας μέσω της ενίσχυσης της ρευστότητάς της.

Στο Κεφάλαιο Δ' εντάσσεται η τροποποίηση των διατάξεων του ν. 4001/2011 (Α 179), όπως τροποποιήθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4602/2019 (Α 45), οι οποίες αφορούν τον ιδιοκτησιακό διαχωρισμό των δικτύων διανομής φυσικού αερίου και τον εταιρικό μετασχηματισμό της ΔΕΠΑ. Πιο συγκεκριμένα, καταργούνται τα άρθρα 80 ΙΑ, 80ΙΓ- 80ΙΔ του ν. 4001/2011 και τροποποιούνται τα άρθρα 80ΣΤ, 80Ζ, 80 Η, 80Ι, 80ΙΒ.

Στο Κεφάλαιο Ε' του σχεδίου νόμου συμπεριλαμβάνονται οι ρυθμίσεις για τη Στήριξη των ΑΠΕ. Οι ρυθμίσεις εντάσσονται στο πλαίσιο του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας, ο οποίος βασίζεται κατά κύριο λόγο στην πλήρη απολιγνιτοποίηση και την σβέση του συνόλου των λιγνιτικών μονάδων της χώρας μέχρι το έτος 2028 με παράλληλη αύξηση της διείσδυσης της παραγωγής ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα στο 35% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας, ώστε κατά το χρόνο εκείνο τουλάχιστον το 60% της εγχώριας ηλεκτροπαραγωγής θα προέρχεται από σταθμούς ΑΠΕ.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Δεδομένου ότι η επείγουσα ολοκλήρωση μιας πλήρως λειτουργικής και διασυνδεδεμένης εσωτερικής αγοράς ενέργειας αποτελεί ζήτημα θεμελιώδους σημασίας για την ενεργειακή πολιτική της χώρας, οι προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Α' στοχεύει στην ενίσχυση της παρακολούθησης υλοποίησης των υποχρεώσεων των εταιρειών ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΕΧΕ Α.Ε., για την έγκαιρη και αποτελεσματική ολοκλήρωση της λειτουργίας των Αγορών Ενέργειας του Ν. 4425/2016, ως ισχύει, με την έκδοση Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το χρονοδιάγραμμα δράσεων.

Ως προς το Κεφάλαιο Β, αν και από την ίδρυση της ΔΕΗ το 1950 η διαχρονική βούληση του ιστορικού νομοθέτη ήταν η ΔΕΗ να λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, η εισαγωγή, ιδίως κατά τα χρόνια της κρίσης, ολοένα και περισσότερων περιορισμών στην λειτουργία της, που συνήθως απέρρεαν από διατάξεις εφαρμοζόμενες στο στενό Δημόσιο Τομέα, της στερούν την απαραίτητη ευελιξία για να είναι βιώσιμη. Κρίνεται ως εκ τούτου σκόπιμο να αποδεσμευθεί η ΔΕΗ από διατάξεις και ρυθμίσεις που δεν θα έπρεπε να ισχύουν σε μίαν εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά ανώνυμη εταιρεία, που δραστηριοποιείται σε ανταγωνιστικό περιβάλλον και επί της οποίας θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διεθνώς αναγνωρισμένες ως βέλτιστες αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Σε αυτό αποσκοπούν οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β'.

Με τις ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' σκοπείται η αναμόρφωση των διατάξεων για την παροχή της υπηρεσίας Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας, στο πλαίσιο της ανάπτυξης της ελεύθερης λειτουργίας της ελληνικής αγοράς ηλεκτρισμού, εντάσσεται δε στη δέσμη μέτρων του παρόντος σχεδίου νόμου που σκοπό έχουν τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της ΔΕΗ μέσω της ενίσχυσης της ρευστότητάς της.

Οι τροποποιήσεις του Κεφαλαίου Δ' αποσκοπούν στον αποτελεσματικότερο εταιρικό μετασχηματισμό της ΔΕΠΑ Α.Ε ώστε αφενός να επιτευχθεί ουσιαστική μεταρρύθμιση της αγοράς αερίου στη χώρα, ενισχύοντας τον ανταγωνισμό στην προμήθεια, και καθιστώντας την αξιοποίηση των δικτύων διανομής αποδοτικότερη, με την προσέλκυση αξιόπιστων επενδυτών σε διαγωνισμό που θα διεξάγει το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) και αφετέρου να διασφαλισθεί η σχεδίαση και υλοποίηση των διεθνών έργων, τα οποία έχει αναπτύξει με κοινοπρακτικά σχήματα η ΔΕΠΑ. Παράλληλα, αντιμετωπίζονται θέματα λογιστικής, μετοχικής, φορολογικής και συμβολαιογραφικής φύσης της διαδικασίας του εταιρικού μετασχηματισμού, με σκοπό τη διευκόλυνση της ολοκλήρωσής του.

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' έχουν έντονα αναπτυξιακό χαρακτήρα και ενισχύουν την εγκατάσταση νέων σταθμών ΑΠΕ σε ένα ώριμο και ασφαλές για επενδύσεις περιβάλλον. Παράλληλα, θα πρέπει να διορθωθούν παραλείψεις και λάθη των αμέσως προηγούμενων ετών, που δημιουργούσαν σύγχυση και εμπόδια στους επενδυτές για εγκατάσταση νέων σταθμών και να επισπευσθεί η ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών και κανονισμών για την εμπέδωση των κανόνων της αγοράς.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Από τις διατάξεις του νομοσχεδίου επηρεάζονται άμεσα οι εργαζόμενοι στις ενδιαφερόμενες εταιρείες και έμμεσα οι καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, με δεδομένο ότι εκσυγχρονίζονται οι βασικοί πάροχοι των αγαθών αυτών, ενώ προάγεται ο ανταγωνισμός και οδηγούμαστε σε ωριμότερες αγορές ενέργειας, που θα ωφελήσουν πολλαπλώς τον τελικό καταναλωτή.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Σχετικά με το Κεφάλαιο Α': Η εφαρμογή της νομοθεσίας για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είχε αρχικά επιδιωχθεί κυρίως με τις διατάξεις του Ν. 4001/2011, ο οποίος ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη το νομοθετικό πλαίσιο της Τρίτης Ενεργειακής Δέσμης. Στη συνέχεια, με το Ν. 4425/2016 (Α' 185), ως τροποποιήθηκε με το Ν. 4512/2018 (Α' 5), προβλέφθηκε η λειτουργία διακριτών Αγορών Ενέργειας, ήτοι των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας, Φυσικού Αερίου, Περιβαλλοντικών Αγορών, καθώς και της Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς.

Οι Αγορές δε Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι η Αγορά Επόμενης Ημέρας, η Ενδοημερήσια Αγορά και η Αγορά Εξισορρόπησης που λειτουργούν ως αγορές ενεργειακών προϊόντων χονδρικής, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011. Η διαχείριση της Αγοράς Εξισορρόπησης είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), δηλαδή του ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ενώ το ΕΧΕ ΑΕ αναλαμβάνει την οργάνωση και διαχείριση των λοιπών Αγορών.

Σχετικά με το Κεφάλαιο Β: Ήδη, η οργάνωση και λειτουργία της ΔΕΗ ΑΕ διέπεται, από της μετατροπής της δυνάμει του ΠΔ 333/2000 (Α' 278) σε ανώνυμη εταιρεία και την μετέπειτα εισαγωγή μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αθηνών, κατά βάση από τη νομοθεσία των ανωνύμων εταιρειών που είναι συγχρόνως δημόσιες επιχειρήσεις, υπαγόμενη στις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του Ν. 3429/2005 (Α' 314), ως ισχύει. Σε συνέχεια της απόσχισης, δυνάμει του Ν. 4001/2011 (Α'179) των Κλάδων Δικτύου Μεταφοράς (νυν ΑΔΜΗΕ) και Διανομής (νυν ΔΕΔΔΗΕ) της, οι δραστηριότητές της πλέον στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας διακρίνονται αποκλειστικώς και μόνον σε δύο μερικότερες σχετικές αγορές, πλήρως εκτεθειμένες στον ελεύθερο ανταγωνισμό, στην (ανάπτυξη) αγορά Παραγωγής και στην (κατάκτηση) αγορά Προμήθειας.

Επιπλέον, από την ολοκλήρωση των μετοχοποιήσεων της ΔΕΗ, κατά το έτος 2003, η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου (ποσοστό 51,12%) της ΔΕΗ Α.Ε. ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Από το ως άνω ποσοστό, 17 % των μετοχών της ΔΕΗ μεταβιβάστηκε στις 11.4.2014 στο «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου» (ΤΑΙΠΕΔ), το δε υπόλοιπο 34,12% των μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου μεταβιβάστηκε στις 20.3.2028 στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας» (ΕΕΣΥΠ), σε εκτέλεση των διατάξεων της παρ. 20 του άρθρου 380 του Ν. 4512/2018 (Α' 5). Κατά συνέπεια, η ΕΕΣΥΠ κατέχει άμεσα το 34,123% των μετοχών της ΔΕΗ και έμμεσα το 17% μέσω ΤΑΙΠΕΔ, το οποίο είναι θυγατρική της ΕΕΣΥΠ. Ακόμη, σημειώνεται πως τόσο η ΔΕΗ ΑΕ όσο και οι θυγατρικές της, κατά την πάγια βεβαίωση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δεν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ούτε επιχορηγούνται από αυτόν.

Κατά συνέπεια, προκρίνεται η αποδέσμευση της ΔΕΗ από τους περιορισμούς που ενισχύθηκαν κυρίως κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και απηχούσαν διατάξεις εφαρμοζόμενες στον στενό Δημόσιο Τομέα, καθότι επιβάλλεται εκ των πραγμάτων και λαμβάνοντας υπόψιν την παρούσα οικονομική της κατάσταση, κάθε προσπάθεια για τη διατήρηση της βιωσιμότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της. Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμο να ενισχυθεί στην εταιρεία η εφαρμογή των διεθνώς αναγνωρισμένων ως βέλτιστων αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης και να ενδυναμωθούν τα εταιρικά της όργανα κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορούν τη λειτουργία και οργάνωσή της.

2.2. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

- Άρθρο 1: Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποχρεώσεων για την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Ενέργειας
- Άρθρο 2: Απόφαση της ΡΑΕ για την εξειδίκευση της μεθοδολογίας και των επιμέρους κριτηρίων των προστίμων και εν γένει διοικητικών κυρώσεων
- Άρθρο 8: Απόφαση Υπουργού Εσωτερικών για τον καθορισμό των θέσεων προς πλήρωση με μεταφορά, Κοινή Απόφαση Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαδικασία της μεταφοράς υπαλλήλων της ΔΕΗ
- Άρθρο 22: Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και για την διαδικασία χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης, Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον τύπο, το περιεχόμενο και τη διαδικασία κατάρτισης των Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στο Δίκτυο των Μ.Δ.Ν.
- Άρθρο 24: Κοινή Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εσωτερικών για την ισχύ σε MW των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.

3-5. Συνέπειες στην οικονομία, στους πολίτες και στο φυσικό περιβάλλον

Με την επιτάχυνση της υλοποίησης του μοντέλου στόχου (target model) και των Αγορών Ενέργειας, σε ένα ασφαλές και σταθερό περιβάλλον για τους συμμετέχοντες, που επιδιώκεται με το Κεφάλαιο Α', αναμένεται πρώτα από όλα ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η δε λειτουργία των αγορών αναμένεται να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την προώθηση νέων επενδύσεων στην ενέργεια, βελτιώνοντας συνολικά τους δείκτες και μεταφέροντας τα σχετικά οφέλη σε όλη την κοινωνία. Περαιτέρω, η αναδιάρθρωση της ελληνικής αγοράς κατά το Target Model και η υλοποίηση των δεσμεύσεων για μεταρρυθμίσεις που αφορούν σε επιμέρους πτυχές της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να ελαχιστοποιήσουν την ανάγκη πρόσθετων κρατικών παρεμβάσεων, μέσω της δημιουργίας συνθηκών στην αγορά που θα εξασφαλίζουν επαρκή αμοιβή στους συμμετέχοντες σε αυτήν και δημιουργώντας τα κατάλληλα οικονομικά σήματα και κίνητρα για επενδύσεις. Τέλος, η διαχείριση της συμφόρησης των διασυνδέσεων μέσω των Αγορών που προβλέπονται στο μοντέλο στόχο θα συμβάλει σταδιακά στην σύγκλιση των τιμών ενέργειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην αποκάλυψη της πραγματικής αξίας της τιμής της ενέργειας και κατά συνέπεια στην άρση των σχετικών στρεβλώσεων, προς όφελος του τελικού καταναλωτή.

Ως προς τα Κεφάλαια Β' και Γ', εντάσσονται στο πλαίσιο των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της ΔΕΗ και αναμένεται να συμβάλουν στον εκσυγχρονισμό της, προκειμένου αφενός να αντιμετωπιστεί ο άμεσος συστημικός κίνδυνος για την αγορά, την οικονομία και την κοινωνία και αφετέρου να αναπτυχθεί η εταιρεία στο νέο περιβάλλον των Αγορών ενέργειας. Με τις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται δια των προτεινόμενων ρυθμίσεων και του συνολικού σχεδίου δράσης μας, η ΔΕΗ θα είναι στην καρδιά του μετασχηματισμού του ενεργειακού τοπίου της χώρας, με έμφαση στην απολιγνιτοποίηση, την ενίσχυση του ανταγωνισμού και τη δυναμική στήριξη των ΑΠΕ, με όλα τα οφέλη για την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Η στρατηγική στόχευση του Κεφαλαίου Δ' είναι η μεταρρύθμιση της αγοράς φυσικού αερίου, ούτως ώστε να διαμορφωθεί ένα σταθερό, διαφανές και ελκυστικό περιβάλλον, για την προσέλκυση νέων μακροχρόνιων επενδυτών. Κατά αυτόν τον τρόπο αναμένεται να επιταχυνθεί ο ρυθμός ανάπτυξης στην εγχώρια αγορά φυσικού αερίου, ο έτι περαιτέρω δε και από τα υπόλοιπα μέτρα της Κυβέρνησης στο πλαίσιο της πολιτικής της για πλήρη απολιγνιτοποίηση της χώρας έως το 2028.

Με την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων αναμένεται να δημιουργηθούν πολλαπλά οφέλη για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, αφού:

- εκσυγχρονίζεται περαιτέρω η λειτουργία της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου σύμφωνα με την καλή διεθνή πρακτική, καθώς ολοκληρώνεται ο διαχωρισμός των κλάδων διανομής και εμπορίας
- εντατικοποιείται ο ανταγωνισμός στον κλάδο εμπορίας φυσικού αερίου προς όφελος των τελικών καταναλωτών
- δημιουργείται σταθερό, διαφανές και ελκυστικό περιβάλλον για την υλοποίηση στρατηγικών επενδύσεων υψηλής εντάσεως κεφαλαίου και υψηλής προστιθέμενης αξίας
- επιτυγχάνεται η ταχεία εισαγωγή νέων, καινοτόμων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας για την περαιτέρω ανάπτυξη και επέκταση του εγχώριου δικτύου διανομής φυσικού αερίου
- ενισχύεται περαιτέρω η ενεργειακή ασφάλεια εφοδιασμού της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης
- επιτυγχάνεται ο εταιρικός μετασχηματισμός της ΔΕΠΑ ΑΕ με διατήρηση των υφιστάμενων θυγατρικών της, ούτως ώστε να περιορίζονται οι ανάγκες ανακατανομής του προσωπικού της ΔΕΠΑ ΑΕ και των θυγατρικών στους διασπώμενους κλάδους και να διασφαλίζονται οι υφιστάμενες εργασιακές σχέσεις και δικαιώματα.

Το Κεφάλαιο Ε' αναφέρεται στη δραστηριότητα της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ και εντάσσεται στο πλαίσιο του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας, που έχει ως βασικό άξονα τη διείσδυση της παραγωγής ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα στο 35% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το 2028. Προς το σκοπό αυτό, προωθούνται ρυθμίσεις που αναμένεται να έχουν ως συνέπεια την αύξηση της εγχώριας ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, με τα αυτονόητα περιβαλλοντικά οφέλη και τα οικονομικά οφέλη για τον κλάδο και την οικονομία.

Συγκεκριμένα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις πρόκειται πρώτον να διασφαλιστούν τα έσοδα των σταθμών ΑΠΕ που ήδη λειτουργούν και οι οποίοι δεν πληρώνονται σήμερα για την ενέργεια που έχουν παραγάγει και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών στην πολιτεία για εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ (άρθρο 19).

Περαιτέρω, αναμένεται να υπάρξει μείωση της επιβάρυνσης του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και κατ' επέκταση της μείωσης της επιβάρυνσης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της χρέωσης του ΕΤΜΕΑΡ δια της πρόβλεψης να μπορούν οι παραγωγοί ΑΠΕ να συμμετέχουν στην αγορά ενέργειας χωρίς να ενισχύονται και δια της εναρμόνισης με τις διατάξεις του Κανονισμού 2019/943 για την ευθύνη εξισορρόπηση (άρθρα 20 και 26 αντίστοιχα).

Με την πρόβλεψη μεμονωμένης ενίσχυσης για μεγάλες επενδύσεις ΑΠΕ που δεν μπορούν έτσι κι αλλιώς να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστική διαδικασία (άρθρο 21), πρόκειται να απελευθερωθεί η υλοποίηση μεγάλων επενδύσεων σταθμών ΑΠΕ προς επίτευξη του στόχου της χώρας για υψηλή διείσδυση ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα, η οποία θα συνδράμει τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Περαιτέρω, η πρόβλεψη βασικού πλαισίου για την εγκατάσταση υβριδικών σταθμών (άρθρο 22) θα έχει ως συνέπεια την ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, της οικονομίας στο σύνολό της και των καταναλωτών μέσω της μείωσης των χρεώσεων ΥΚΩ και την προσέλκυση επενδύσεων στη χώρα. Επιπλέον θα έχει ως συνέπεια την διασφάλιση της επάρκειας ισχύος των νησιών όπου θα εγκατασταθούν οι υβριδικοί σταθμοί και θα συνδράμει στην προστασία του περιβάλλοντος μέσω της αύξησης της παραγωγής των σταθμών ΑΠΕ στα συστήματα αυτά. Η δε ρύθμιση για το ευνοϊκό πλαίσιο των σταθμών βιοαερίου (άρθρο 23) αναμένεται να έχει θετικές συνέπειες στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών και την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της επίλυσης του προβλήματος συλλογής και επεξεργασίας των απορριμμάτων.

Η ρύθμιση για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ σε αγροτική γη (άρθρο 24) αποτελεί μέρος των διατάξεων που στόχο έχουν να συμβάλουν στη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για την εγκατάσταση νέων σταθμών ΑΠΕ, ιδίως από αγρότες, ενώ παράλληλα αποτρέπουν την αλόγιστη εγκατάσταση νέων φωτοβολταϊκών σταθμών σε γαίες υψηλής παραγωγικότητας. Περαιτέρω, η διασάφηση της υποχρέωσης ετήσιας δήλωσης εκ μέρους των κατ' επάγγελμα αγροτών που παράγουν ενέργεια από φ/β

(άρθρο 25) αναμένεται να συμβάλει στην εμπέδωση ασφάλειας δικαίου για τους αγρότες που ασχολούνται με την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και στη συστηματοποίηση της ενασχόλησής τους με τη δραστηριότητα αυτή.

Τέλος, η θέση πλαισίου για την ηλεκτροκίνηση στη χώρα και για τη ρύθμιση της σχετικής αγοράς (άρθρο 27) αναμένεται να έχει ως συνέπεια την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης στη χώρα και συνεπώς να δώσει ώθηση στον κλάδο πώλησης αυτοκινήτων, να περιορίσει την εξάρτηση από την κατανάλωση εισαγόμενου καυσίμου (πετρελαίου) και να ευνοήσει την ανάπτυξη της οικονομίας. Παράλληλα θα έχει ως συνέπεια την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των εκπεμπόμενων ρύπων από τα συμβατικά οχήματα που θα αποσυρθούν.

6. Νομιμότητα

6.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι σύμφωνες με τις διατάξεις και την κείμενη ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και δεν παραβιάζουν το Σύνταγμα.

6.2. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

- Κανονισμός 1227/2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας ("Κανονισμό REMIT").

- Κανονισμός ΕΕ 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με την ευθύνη εξισορρόπησης σταθμών ΑΠΕ

- Οδηγία 2018/1581/ΕΕ

- Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ.

7. Αρμοδιότητα

7.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Υπουργείο Οικονομικών

Υπουργείο Εσωτερικών

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

7.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Με όλες τις οργανικές μονάδες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση.

Όλες τις οργανικές μονάδες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και οι εποπτευόμενοι φορείς ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΕΧΕ, ΔΑΠΕΕΠ, η ΡΑΕ, καθώς και η ΔΕΗ, ΔΕΠΑ και οι θυγατρικές τους.

8. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

8.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες της καλής νομοθέτησης.

8.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Επισυνάπτεται πίνακας τροποποιούμενων και καταργούμενων διατάξεων.

9. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

9.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Υπήρξε ευρεία διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (βλ. <http://www.opengov.gr/minenv/?p=10101>)

9.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Οι ρυθμίσεις των άρθρων 1- 31 έτυχαν ευρείας δημόσιας διαβούλευσης κατά 07-11 Νοεμβρίου 2019. Οι λοιπές διατάξεις έτυχαν διαβούλευσης με τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, ήτοι ενδεικτικώς Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, ΕΑΑΔΗΣΥ, Διαχειριστές Συστημάτων και Δικτύων Μεταφοράς και Διανομής.

9.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Επισυνάπτεται Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης.